

ئىفلاسى سىياسى ھەراى بە شوئىنە ۋە ھە

نە ۋىروان مستەفا چى پىئە كرىت!

محمەد غفور

5 نۆۋە مېرە 2004

mgafor@yahoo.com

بە داخە ۋە ۋە ھەم بە ناسىونالىزىمى كورد لە ناو خەلكى كوردستاندا سەربارى تەنگبۈنە ۋە ھى مە ۋە داكە ھى، لە پال چەند فاكترى دىكەدا، ھىشتا رىگى داۋە تاسەرانى بزۈوتنە ۋە ھى كوردىيە تى چىنگىيان لە خواستى پە ۋاى خەلكى كوردستان بۇ رىزگار بۈۈن لەستەم ۋە چە ۋە سەنە ۋە ھى مىللى بەرنە دەن ۋە لە لوتكە ھى بىنەستى سىياسى بزۈوتنە ۋە كە ياندا، خەرىكى يارىكردن بن بە ھەست ونىست ۋە موقەدەراتى ئەم خەلكە. ئاخىر بىر يارىبوو دوو حىزبى پارتى ۋە يەككىتى ۋە بارزانى ۋە تالەبانى ۋە سەرانى تىريان شىتېك بەن ۋە سەرنەجام ۋە لەمىك بە خەلكى كوردستان بەدەنە ۋە سەبارەت خواستى سەربەخۆ ھى. بەلام ئەبىنن خۆيان ۋە حىزبەكانىيان كە ۋە تۈنەتە بەرە ھى شۆقنىزىمى عەرەبىيە ۋە ۋە بەرامبەر ھەرەشەكانى ياۋەردا بۇ سەركۈتى خواستى بەرەھەق ۋە ئىنسانى خەلكى كوردستان بۇ سەربەخۆ ھى دا بىدەنگن، ۋە ئەيانە ۋە ۋە بەناۋى ئە ۋە فېدرالىيە ھى كە لە گالتە جارىك زىاتر نىيە، خەلكى كوردستان ۋە كە بە شىك لە عىراق راپىچى ھەلبىزاردن بەن. لە كاتىكدا خواستى سەربەخۆ ھى ۋە رىزگار بۈۈن لە پەلە دوۋى بە پانتايى كوردستان شەپۆلئەدات. دەيان سال لە كۆپرە ۋە ھى ۋە كارەساتى ئەم خەلكە بە دەست دەسەلاتى شۆقنىزىمى عەرەبىيە ۋە، ۋە رۈبارىك لە خۆين لە پىناۋى سەربەخۆ ھى ۋە كۆتايى ھاتنى زولم ۋە ستەمى مىللى دا، كىۋىك لە ئىدىيە ۋە پىروپوۋچى خەباتىش لە لايەن ئەوانە ۋە بۇ درۈستكردنى "دەولەتى قەومى"، تازە بە تازە سەركردىيە تى (ىنك) دەرىگى تەسفىيە حسابى تالانى ۋە پراۋرۈۋىتى ۋە سەرۋەتى بابردەلە ھى بەردەستىيان. ئە ئەم شەپۈرە رايە ھى ئىستا ۋە نەتەكە تولات ۋە كىبەركىكانى رابردۈۋى ناو يەككىتى ھىچ پەيوەندىيە كىيان بە خەلكى كوردستان ۋە مەسە لە كانىيانە ۋە نەبوۋە نىيە. ستراتىژى بزۈوتنە ۋە ھى ناسىونالىستى كورد بە شىۋە يەككى گشتى بەشدار بۈۈن ۋە شەرىك بۈۈنە ۋە بوۋە لە دەسەلاتدا، نەك ھەول ۋە تىكۆشان بۇ لابرەنى ستەمى مىللى، ۋە بەم مانايەش دەستبەسەر گرتنى سەرۋەت ۋە داھاتى كوردستان بوۋە. ئەوان 13 سالە بە ئاۋاتى خۆيان گەشتۈۈن ۋە خەلكىشيان لە چاۋە ۋە پراۋاندا راکرتوۋە. دەسەلاتى تاركەرە ۋە بىھاۋتاي تالەبانى ۋە شىرەتەكە ھى لە ناو يەككىتدا، گەرەترىن سەرۋەتى ھاۋىشتۈۋە دەستىيە ۋە، ۋە كۆسرەت رسول ۋە نە ۋە شىروان مستەفا ۋە ئەوانى تر پەخنەيان لەم مەكانەتە سىياسىيە بەماناى برەنى ئە ۋە ئاستە سەرسوۋرە ھىنە ھى سەرۋەتە لە لايەن تالەبانىيە ۋە، نەك ھىچى شىتېكى تر. پەخنەيان ھەرگىز لە ۋە نىيە كە تالەبانى سوئند بە يەكپارچە ھى خاكى عىراق دەخوات ۋە بەناۋى فېدرالىيە ۋە خەرىكە خواستى سەربەخۆ ھى لە بارئەباتا، پەخنەيان لە سىياسەتى سەركۈتى دەنگى موخالىف ۋە ئەم شتەنە نىيە لە لايەن يەككىتى ۋە تالەبانىيە ۋە، ۋە ئەساسەن خۆيان داردەستى دەستى تالەبانى بۈۈن لە سە ۋە كوت ۋە تەسفىيە دا، چە ناو خۆى يەككىتى ۋە چە بەرامبەر ئە حزابى موخالىفىاندا.

تائەو شوئىنەشى ئەگەر پۈتتەو بەكارىگەرى ئەم جەنگ وھەرايەى ناو سەركردايەتى (ينك) بۆسەر پراى گشتى لەكوردستاندا، ئەسل ھەر ئەم تابلۇيەيە كەباسمەرد. گەندەلى سىياسى ئەم حىزبانەى بزووتنەوھى كوردايەتى بەرپادەيەك ئاشكراو پوونە، كەئەگەر خەلك ئازاد بن وترسى ئەم حىزبانە وئەم بېچووەدىكتاتۇرانەيان بەسەرەوونەبىت، لەماوھى يەك ھەفتەدا لەكوردستان دەورودوكانيان ھەلدەپېچن، وسەرانيان ھەرلە تالەبانييەوھە تاكۆسەرت رسول ونەوشىروان مستەفا بەتاوانى گەورەيان لەبەرامبەر مرقۇقايەتى وخەلكى كوردستاندا ئەدەنە دادگا. خودى ئەم تەكەتول وكېشەيەى كەناتوانن بېشارنەوھە ولەسەر بنچينەى ناپرەزايەتى ژمارەيەك لەئەندامانى مەكتەبى سىياسيان، كەھەريەكەيان تەمسىلى كوتلەيەكى حىزبى وھكومەتى ئەكەن. لەبەرامبەر دەستپۇشتوويى تالەبانى وئەندامانى خىزان وعەشیرەتەكەيدا بۇ قولدانى سەرۆت وداھاتى ئەم كۆمەلگايە، سەرى ھەلداو، باشترین بەلگەى پىسوابوون وتەرىككەوتنەوھى ئەم حىزبانەن لەخەلكى كوردستان. بۆيە ئەزمە وبنبەستىك كەناسيوناليزمى كورد وھىزبەكانى بەرەورپووي بوونەتەوھە، كەمەرى ئەم حىزبانە ووردئەكات بەمەرجىك خەلكى كوردستان وھەميان بەم بزووتنەوھە فرى بدەن ويەكپارچە لەدەورى خواستى بەرپاكردنى ريفراندۆم پيشلە ھەلبىژاردن لەعيراقدا رىزبىبەستن. يەككىتى نىشتمانى وتالەبانى ھەرچى ھەيانبوو لەھەگەياندا، ھەليانپشتوو ھەموو بينيمان. بنبەستىك وتەكەتولاتىك كەلەناو (ينك) دا پىكھاتوو، چتپەرپىنرى يانا، ھىچ لەم دۆسيەيەى ئەم سەركردايەتییە ناگۆرپت. بزووتنەوھى كوردايەتى ھەردوو بالەكەى پەكى كەوتوو، وخەرىكە سەرى لەبەرد ئەدات. نەوشىروان مستەفا خۆى كەپياوى تالەبانييە وقیادەى تەسفیە وكوشتنى دىل وراپەرندى پىلان وسات وسەوداكانى يەككىتى وتالەبانى كرىوو، ومیژوووى پرلەتاوان وسازکردنى ناوچەگەرى بەشوئىنەوھە، سەربارى خوينەوارىەكەى وئەو ئەفسانەيەشى كەئەم بزووتنەوھە لىى درووستكردوو، كەگوايا "پياوى" رۆژى نەھاتى يەككىتییە، ئەمرو ئەویش سەرى كوتلەيەكى ناپازى ناو سەركردايەتى يەككىتییە لەدژى دەسەلاتى سەددامئاساى تالەبانى و. وەسسەلام. دارودەستەيەكى ناسيوناليسىتى كۆنەپەرست وعەشايەرپەرستى وەكو ئەمانە كەبەسەر شەپۆلى خواستى كۆتايى ھىنان بەستەمى مىللىيەوھە ھىلانەيان كرىوو، ونوشوست دواى نوشوست لە66وھ تا75 وتاكەشفبوونى فاىلى بەعسىبوونيان دواى ھەرەسى رژیىمى سەددام بەئیرە گەيشتون، ئیرەشيان ئەبىنين كەچۆن دەرگىرى سەروگوئىلاكى يەكترین، بەھىچ جۆرىك مافى ئەوھيان نىيە كەچىتر بەناوى مەسەلەى كورد ولابردى زولمى قەومىيەوھە ھەروا تەوقى مىلى خەلكى شەرىف وئازادىخووزى كوردستان بن، وخۆيان سەرۆتەمەند بکەن ومليارد مليارد پارەوپوول كەلەكەبکەن وخەلكيش لەھەژارى وبيكارى و پلەدوویدا رابگرن. ئەم حىزبانە عومرى ناموفىديان كرىووھە وكاتى خستەلاوھيان ھاتووھە. لەھەرگۆشەيەكى ژيانى خەلكى كوردستاندا كەزەرەيەك ئازادى تىبابەوجود بىت، دەمودەست باس دىتەسەر دۆسيەى پرلەتاوانى ئەم حىزبانە لەدژى خەلكى كوردستان. كەواتە ئازادى وەكو ئۆكسژىن پىويستە بۆمان. ھەنگاوى يەكەمىش بۆبەدەستھىناني ئەم ئازادىيە خۆرگارکردنە لەخولگەى موزەخرەفاتى بزووتنەوھى ناسيوناليسىتى كورد. ئەم نەفرەتە

سەرتاپاگیرە لەدژی ئەم حیزبانە وسەرکردایەتیەکانیان، تەنانهت لەناو ریزی ئەندامانی حیزبەکانیشیاندا گینگلئەدات. من بانگەوازیان ئەکەم کە ئەو میژوووە پەشەیی ئەم حیزبانە پەت بکەنەووە و خۆیان ئازاد بکەن. بەپروای من ئەمە باشترین وەفادارییە بۆ ئەو ئامانجانەیی کە دەیانەهزار ئینسانی ئازادبەخواری کوردستان لەپیناویدا بوونە قووربانی. ئەمڕۆ باشترین فرسەتیکە بۆ ئەم هەلبژاردنە سیاسییە.